

POROČILO

z delavnice o analizi stanja in viziji razvoja naselij Dobrovo, Kojsko, Medana v Občini Brda

Uvod:

Občina Brda pripravlja šeste spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta, katerega obvezne strokovne podlage so med drugimi urbanistične zasnove za Dobrovo, Medano in Kojsko. V sklopu priprave te strokovne podlage je **27. 2. 2024, v Vili Vipolže** potekala delavnica z zainteresirano javnostjo.

Dogodek je imel **dva cilja**:

1. okvirno predstaviti Urbanistično zasnovo kot dokument, predstaviti analizo stanja za vsa tri naselja, ter v razpravi pridobiti mnenja udeležencev o tem, kaj prebivalci v izbranem naselju cenijo, kaj pogrešajo in katere nove rešitve v naselju predlagajo;
2. prepoznati in zbrati mnenja in predstave udeležencev o daljnoročnem razvoju - o viziji razvoja naselja leta 2040.

Organizatorji dogodka so bili skupaj z Občino Brda predstavniki podjetja LOCUS d.o.o., ki tudi izdelujejo spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta. Srečanje, ki se ga je udeležilo 17 občank in občanov, je moderirala Milena Škrl Marega.

POTEK DOGODKA:

Zbrane je z uvodnim nagovorom najprej pozdravil občinski urbanist **Mitja Skubin**.

Kratko je opisal aktivnosti Občine Brda v procesih prostorskega načrtovanja. Udeležencem se je zahvalil za njihovo pripravljenost sodelovati pri načrtovanju prihodnjega prostorskega razvoja občine.

Nina Lipušček, LOCUS d.o.o., je predstavila proces priprave šestih sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (SD OPN) s poudarkom na delih, kjer bo na različne načine aktivno vključena javnost. Izpostavljeno je bilo tudi, da se je sodelovanje že pričelo s prvo delavnico na temo vsebin, ki jih naslavljata Krajinska zasnova in Strokovna podlaga za poselitev.

Staša Breclj, LOCUS d.o.o., je okvirno predstavila proces priprave Urbanistične zasnove, vsebino te strokovne podlage ter ključne teme, ki jih dokument naslavlja. Predstavljeno je bilo, kako se rezultati strokovne podlage lahko prenesejo naprej v prostorske akte (OPP, OPN). Prikazan je bil princip obravnave prostora za vsako izmed obravnavanih naselij, torej Kojsko, Medano in Dobrovo.

Občani se z območji obravnave v sklopu priprave strokovnih podlag za SD OPN niso srečali prvič, saj so nekatere vsebine na nivoju naselja že bile obravnavane na delavnici za Krajinsko zasnovo in Strokovno podlago za poselitev.

Pia Winkler, LOCUS d.o.o., je zato na kratko predstavila rezultate omenjene delavnice, podrobneje tiste, ki so bili vezani na obravnavana naselja. Predstavljeni rezultati so bili osnova za še podrobnejši premislek o potrebah, potencialih in problemih, ki jih občani prepoznajo v teh naseljih.

1. Razprava udeležencev v delovnih skupinah

Sledila je **razprava udeležencev**, ki so v sklopu omizij podajali odgovore na tri vodilna vprašanja: Kaj CENIJO, kaj POGREŠAJO in kaj PREDLAGAJO, na vsakem od treh vsebinskih sklopov: (I) Storitve javnega pomena in urejene javne površine, (II) Trajnostna mobilnost in promet (III), Razvoj gospodarstva (turizem, vinarstvo in druge panoge).

REZULTATI DELOVNIH SKUPIN:

V priponkah k temu poročilu so **fotografije plakatov z zapisi mnenj in predlogov** udeležencev delovnih skupin. Poleg plakatov so tudi **karte z označenimi lokacijami**, na katere se nanašajo posamezna mnenja in predlogi.

Po zaključenem delu so **poročevalci** iz vsakega omizja, torej delovne skupine, plenarno **predstavili rezultate dela** ostalim udeležencem.

V nadaljevanju Poročila najdete prikaz **rezultatov delovnih skupin**:

Sodelavci LOCUS d.o.o. so namreč iz zbranih rezultatov pripravili **problemske karte in karte potencialov**, po posameznih naseljih za vse obravnavane tematike: (I) Storitve javnega pomena, urejene javne površine, (II) Promet in trajnostna mobilnost in (III) Razvoj gospodarstva (turizem, vinarstvo, oljkarstvo).

V opisni (besedilni) obliki pa lahko glavna spoznanja, ki so predstavljena na kartah, preberete spodaj.

DOBROVO

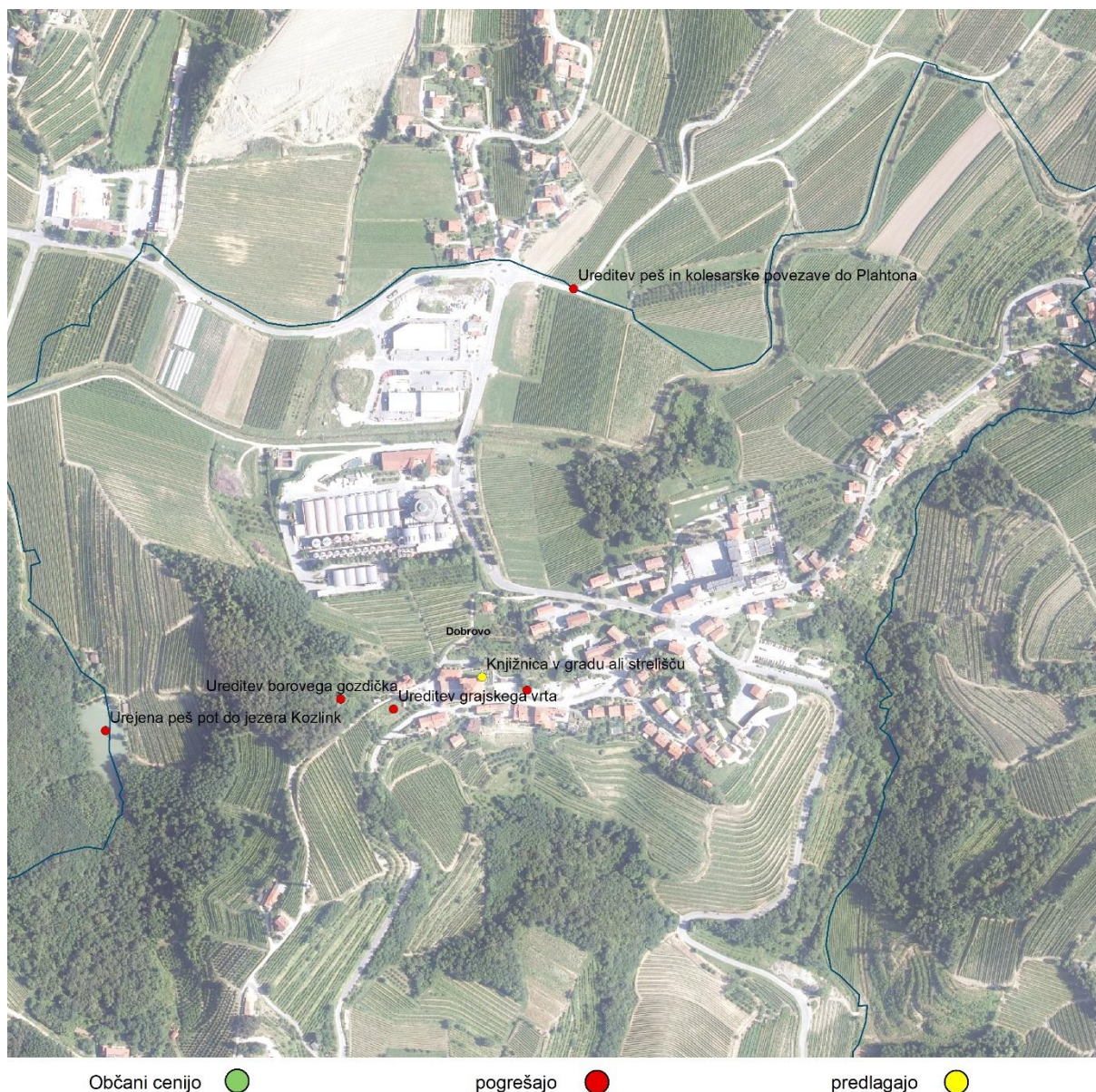
PROBLEMI – NASELJE DOBROVO

Skozi delavnico je bilo ugotovljeno, da v splošnem na območju naselja Dobrovo pojavljajo slabo urejene zelene površine, kot so borov gozdiček, grajski vrt, peš in kolesarska povezava. Poleg tega je bilo opaženo pomanjkanje centralnih funkcij v naselju. Prebivalci izražajo željo po izboljšanju stanja in boljšem vključevanju informacij ter javnih stavb, predvsem gradu, v lokalne dogodke in turistično ponudbo.

POTENCIALI – NASELJE DOBROVO

Skozi delavnico je bilo ugotovljeno, da so prebivalci vse prostorske probleme želeli tudi oblikovati kot predlog za nadaljnjo ureditev. Med predloge so vključili vzpostavitev knjižnice ter razširitev igralnih površin ob gradu. Poleg tega so izrazili željo po povečanju urejenih zelenih površin po celotnem naselju in postavitvi drevoreda ob cesti. V prostoru so želeli poudariti, da cenijo raznolikost centralnih dejavnosti v bližini, obrtno cono v naselju ter nove pločnike ob Goriški cesti.

Nekatere vsebine so podrobneje prikazane na karti.

KOJSKO

PROBLEMI– NASELJE KOJSKO

Skozi delavnico so bili ugotovljeni izzivi, povezani predvsem z neurejenim in pomanjkljivo informiranim infrastrukturnim sistemom v naselju, kot so parkirišča, avtobusne povezave in usmerjevalne table. Hkrati je bila izražena želja po trajnostni usmeritvi naselja ter vključevanju kulturnih in zgodovinskih elementov v oblikovanje identitete naselja. V naselju prebivalci zaznavajo pomanjkljive ali neustrezno oblikovane strategije za določena območja, hkrati pa opažajo tudi omejen dostop do in okoli pomembne razgledne točke – sv. Križ.

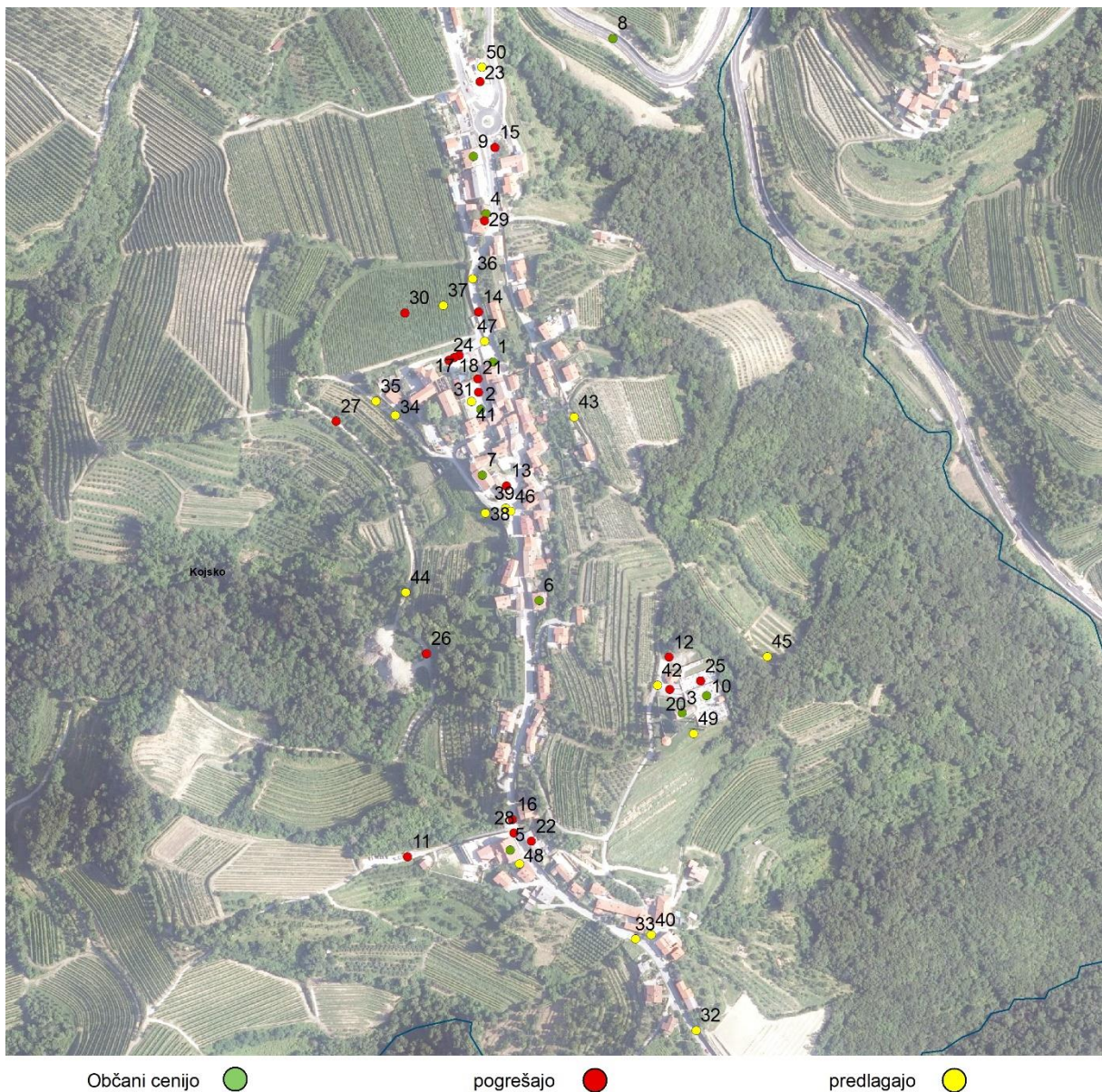
POTENCIALI – NASELJE KOJSKO

Skozi delavnico je bilo ugotovljeno, da se prebivalci najbolj osredotočajo na prometno infrastrukturo kot ključno področje pri reševanju prostorskih izzivov. Predlagajo uvedbo novih parkirišč, prehodov za pešce, pločnikov, avtobusnih postaj, umirjevalnih elementov prometa ter

izboljšanje kolesarske infrastrukture. Dodatno predlagajo preureditev trga pred cerkvijo v središču naselja z vključitvijo javne razsvetljave na določenih odsekih. Poudarjajo potrebo po urejenem družbenem prostoru ter ohranitvi trgovine in bankomata v osrednjem delu naselja. Prav tako izpostavljajo pomembnost ohranitve trenutnega obsega stavb, saj ga ocenjujejo za zadostnega. Izražajo željo po občinski pomoči pri nakupu ali obnovi starejših stavb v celotnem naselju. V prostor si želijo umestiti tudi gostinski objekt ter pohodno pot okoli razgledne točke – cerkev sv. Križa.

Prebivalci so posebej izpostavili športni park Rio ter novo obvoznico, kot glavni potencial v prostoru, ki je prispevala k izboljšanju prostorskega stanja. So tudi zelo ozaveščeni o pomembnosti kulturne dediščine in naravnih vrednot, kot so oljkarstvo in sadjarstvo. Zavedajo se potencialov vseh ključnih dejavnosti v naselju, kot so šola, vrtec, zdravstveni dom, pošta, kulturni dom, trgovina, ter prav tako prepoznajo pomen zelenih površin v okolici.

Nekatere vsebine si lahko ogledate na sintezni karti. Vsebine so na prikazu oštevilčene, opisi posamezne številke so prikazani v tabeli na naslednji strani.

Udeleženci cenijo

1	Pošta, kulturni dom	6	Trgovina
2	RIO - družabni prostor, igrišče, igrala	7	Cerkev Marijinega vnebovzetja
3	Sv. Križ, kulturna dediščina, urejenost, razgledna točka	8	Obvoznica - manj prometa, varneje, manj hrupa, varstvo okolja
4	Zdravstveni dom	9	Bankomat
5	Šola, vrtec	10	Kulturna dediščina

Udeleženci pogrešajo

11	Usmerjevalne table za peš poti	23	Dokončanje parkirišča
12	Parkirišče za vežico, krožni promet okoli sv. Križa	24	Strategija nadaljnega razvoja
13	Brezplačno dostopne wi-fi točke	25	Obnova kulturne dediščine
14, 15, 16	Avtobusna postaja na začetku in koncu vasi	26	Prepoved odlaganja smeti na deponijo
17	Urejeno parkirišče pri šoli in vrtcu	27	Ureditev odvodnjavanja meteornih vod iz javnih površin
18	Električna polnilnica za kolesa, avtomobile, telefone	28	Direktna povezava šolskega avtobusa do Nove Gorice oz. urnik odhodov
19 in 20	Brezplačno dostopne wi-fi točke	29	Parkirišča in dostop do zdravstvenega doma (invalidi)
21	Spominska soba zborovodje Srečka Kumarja (okoli RIA, Kulturnega doma, rojstna hiša)	30	Infrastruktura za razvoj obrtne cone

Udeleženci predlagajo

32	Umiritvev prometa s prometno signalizacijo	39	Ureditev trga pri cerkvi v centru
33	Prehod za pešce	40	Ureditev družbenega prostora pod brezo pri cesti za sv. Križ
34	Ureditev ceste v Pročno	41	Ureditev parkirišč
35	Ureditev kolesarske poti proti Birši	42	Dostop - krožni promet
36	Javna razsvetljava od zdravstvenega doma do RIA	43	Ureditev ceste
37	Zelena površina (se ne spreminja v zazidljivo)	44	Ureditev kolesarske steze do Birše
38	Ureditev urejenih parkirišč pod kostanji pri cerkvi	45	Ureditev dokumentacije za kolesarske traile - enoslednice

MEDANA

PROBLEMI – NASELJE MEDANA

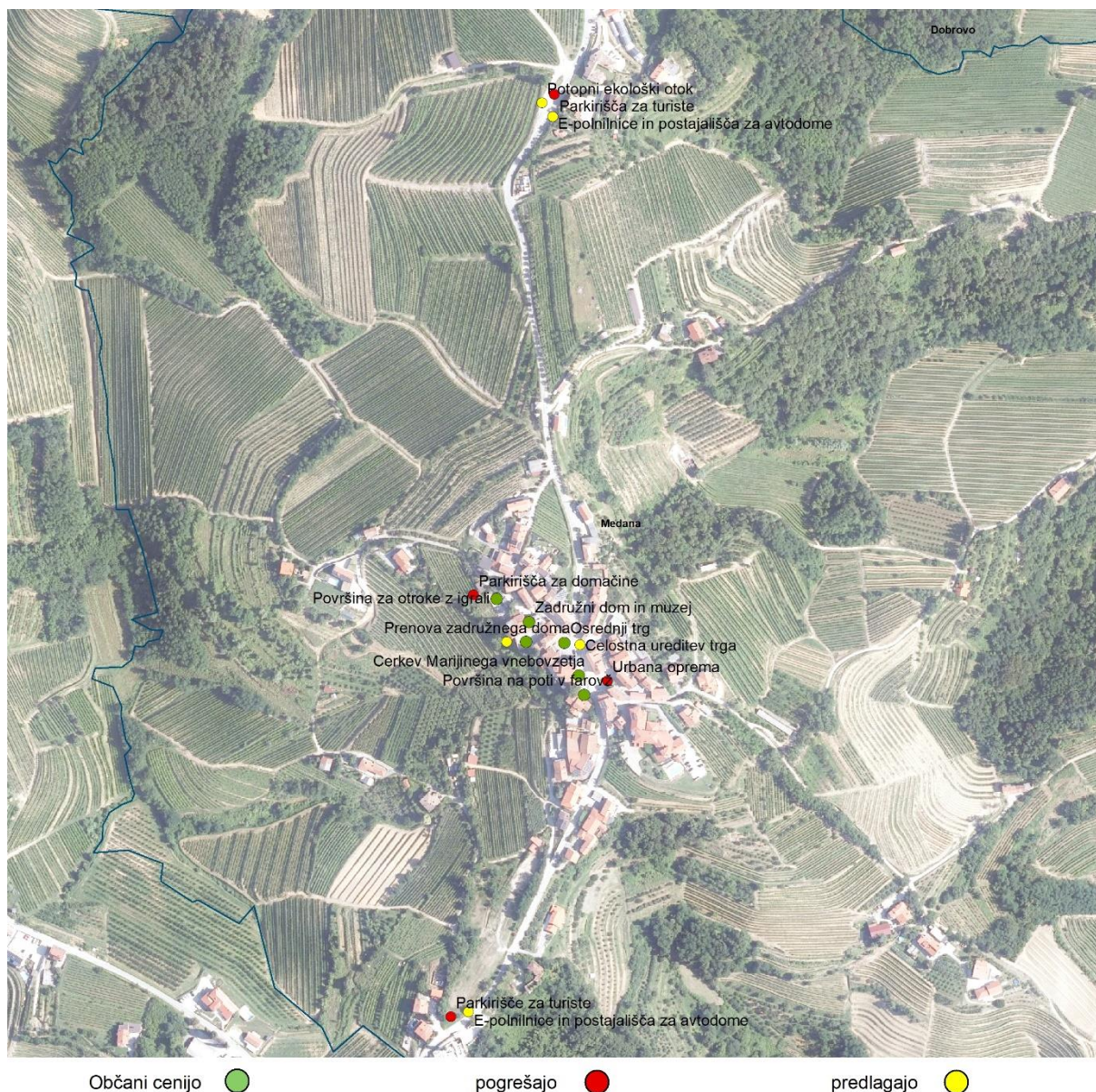
Na delavnici so prebivalci identificirali več pomanjkljivosti v svojem naselju, pri čemer so se osredotočili predvsem na nezadostno javno prometno infrastrukturo, vključno s parkirišči, pločniki in postajališči, ter druge infrastrukturne primanjkljaje. Poudarili so tudi potrebo po vzpostavitvi glavnega osrednjega trga s tržnico, kjer bi bili na voljo lokalni pridelki, ter po urejeni urbani opremi in kulturni vsebini. Posebna pozornost je bila namenjena tudi ureditvi Gradnikove domačije.

POTENCIALI – NASELJE MEDANA

Na delavnici so prebivalci izrazili prizadevanje za celostno preureditev glavnega trga v naselju, ki je lahko zaprt za promet. V tem okviru bi želeli urediti urbano opremo ter dodati nove kulturne in druge vsebine. Posebna pozornost je bila namenjena predlogom za ureditev združnega doma in obuditev starih družinskih imen. Hkrati si želijo bolj trajnostno usmerjeno naselje, zato so predlagane alternative mobilnosti, uvedba e-polnilnic in postajališč za avtodome. Razmišlja se tudi o implementaciji koncepta pametnih vasi in vzpostavitvi potopnega ekološkega otoka z večjo kapaciteto za odvržene odpadke. V Gradnikovi sobi naj bi se dodale nove vsebine, prav tako pa se razmišlja o izbiri nove lokacije za bazno postajo. Prebivalci so izpostavili tudi željo po minimalnem odmiku zasaditev ob cestišču.

Prebivalci v svojem naselju izkazujejo visoko cenjenje javnih površin, med katerimi so izpostavljena igrišče, otroško igrišče, osrednji trg, cerkev ter pohodne poti. Prav tako prepoznavajo vrednost pohodne površine do župnišča, dvorišča pred Gradnikovo sobo ter združnega doma. Posebej so navdušeni nad drugimi elementi v prostoru, kot so vodnjak, bibliobus ter objekti kulturne dediščine. Zavedajo se ključne vloge glavne prometne poti skozi naselje in raznolike turistične ponudbe, ki vključuje nastanitve, gostinske obrate ter vinarje. Pomembnost kmetijstva kot osrednje gospodarske panoge izkazujejo z visokim vrednotenjem, prav tako pa izkazujejo spoštovanje do čebelarjev in njihove obrti.

Nekatere vsebine si lahko ogledate na sintezni karti.

2. Predstave udeležencev glede vizije naselja - leta 2040

Drugi del srečanja je bil namenjen **razmisleku o viziji razvoja naselja**. Po moderatorkinih uvodnih navodilih so udeleženci zapisovali svoje predstave o naseljih Dobrovo, Medana in Kojsko, kakršnih si želijo v prihodnosti – okoli leta 2040. Nekaj udeležencev je svoje predstave plenarno prebralo ostalim. V nadaljevanju je **oblikovana skupna vizija** na podlagi posameznih odzivov udeležencev delavnice.

Skupno vsem trem naseljem je, da vizije iščejo ravnotežje med lokalnim prebivalstvom in turizmom. Brda bodo »Prva zelena krožna skupnost« v Sloveniji, kjer bo v luči trajnostnega razvoja omogočen razvoj delovnih mest, pogoji za bivanje, ohranjanje značilne podobe in trajnostno naravnani turistični obisk.

Dobrovo:

Dobrovo 2040 bo zagotavljalo okolje, ki bo omogočalo vsem krajanom kvalitetno življenje.

Z razvojem, ki bo zagotavljal dobre pogoje občanom in s tem dobro počutje in visoko kakovost bivanja, se bodo v naselju dobro počutili tudi turisti.
Kraj bo našel ravnovesje med dovolj dinamike in mirnosti.

Medana:

Skupnost v naselju Medana se bo razvila na način, da bodo zagotovljeni infrastruktura in storitve, ki bodo omogočale dobre pogoje tako lokalnemu prebivalstvu, kot turistom. V Medani bo lokalno prebivalstvo v sožitju z razvojem turizma.

Kojsko: Kojsko bo 2040 privlačna in dinamična vas, kjer se bo obujalo kulturno dediščino ter ohranjal preplet med zelenimi otoki in obdelovalnimi površinami. Naselje bo do 2040 prenovljeno in oživljeno. V Kojsko se bodo naseljevale mlade družine, oz. bodo mladi v naselju ostajali, kar bo omogočalo ohranjanje in obnovo kraja. Zagotavljale in ohranjale se bodo vse osnovne storitve, zasedena bo enota vrtca in osnovna šola. Turizem se bo razvijal zmerno, do kapacitet, ki ne bodo posegale v kvaliteto bivanja prebivalcev.
Kojsko bo urejeno, umirjeno in samooskrbno naselje. Privlačno bo za prebivalce in obiskovalce. Na urejenem vaškem igrišču se bodo srečevale in družile vse generacije, ki bodo s skupnimi močmi ustvarjale in razvijale še lepše okolje.

Na zaključku posvetovanja je vodja projekta **Nina Lipušček, Locus d.o.o.** udeležence kratko seznanila z nadaljnjimi koraki priprave strokovnih podlag in procesa SD OPN.
Zahvalila se je za ponovno produktivno sodelovanje.

Poročilo pripravil:

Staša Brecelj in Petra Orozel